

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

_____ Л.І.Чорний
(підпис) (ініціали, прізвище)

21 листопада 2016 року
м.п.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО»
для підготовки фахівців на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право**

м. Хмельницький
2016

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	2
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 2
	1.2.	Лекції	3
	1.3.	Семінарські заняття	– 5
	1.4.	Самостійна робота студентів	– 15
	1.5.	Індивідуальні завдання	– 27
	1.6.	Підсумковий контроль	– 29
2.	Схема нарахування балів	–	32
3.	Рекомендовані джерела	–	34
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	43

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Адміністративне право як галузь права	6	2	1	-	-	4	8	1	-	-	-	7
2.	Адміністративно-правові норми та відносини	6	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7
3.	Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права	8	2	2	-	-	4	6,5	1	0,5	-	-	5
4.	Громадські формування як суб'єкти адміністративного права	8	2	2	-	-	4	6,5	1	0,5	-	-	5
5.	Публічна служба	8	2	2	-	-	4	7	1	1	-	-	5
6.	Суб'єкти публічної адміністрації	10	4	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
7.	Форми діяльності публічної адміністрації	7	2	1	-	-	4	8	1	-	-	-	7
8.	Методи діяльності публічної адміністрації	7	2	1	-	-	4	8	1	-	-	-	7
9.	Загальна характеристика адміністративної відповідальності	8	2	2	-	-	4	7	1	1	-	-	5
10.	Адміністративне правопорушення	8	2	2	-	-	4	7	1	1	-	-	5
11.	Засоби забезпечення законності діяльності публічної адміністрації	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
12.	Загальна характеристика адміністративного процесу	7	2	1	-	-	3	7,5	1	0,5	-	-	6
13.	Проведення у справах розгляду звернень громадян	7	2	1	-	-	3	7,5	1	0,5	-	-	6

14.	Провадження у справах про адміністративні правопорушення	8	2	2	-	-	4	7,5	1	0,5	-	-	6
15.	Реєстраційно-дозвільні провадження	8	1	2	-	-	5	7,5	-	0,5	-	-	7
16.	Дисциплінарні провадження	8	1	2	-	-	5	8	1	-	-	-	7
17.	Управління адміністративно-політичною сферою	10	4	2	-	-	4	9	2	-	-	-	7
18.	Управління соціально-культурною сферою	10	4	2	-	-	4	9	2	-	-	-	7
19.	Адміністративно-правове забезпечення управління економічною сферою	8	2	2	-	-	4	9	1	-	-	-	8
20.	Організаційно-правові проблеми міжгалузевого управління	8	2	2	-	-	4	11	2	2	-	-	7
21.	Управління у сфері охорони навколишнього природного середовища	7	-	-	-	-	7	8	1	-	-	-	7
	Усього годин	165	44	34			87	165	22	8	-	-	135

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
	Змістовий модуль 1	
1.	Адміністративне право як галузь права	2
1.1.	Адміністративне право в системі публічного права.	
1.2.	Історія становлення адміністративного права.	
1.3.	Поняття, предмет та метод адміністративного права.	
1.4.	Система та джерела адміністративного права. Напрями реформування вітчизняного адміністративного права.	
2.	Адміністративно-правові норми та відносини	2
2.1.	Поняття, структура та види адміністративно-правових норм.	
2.2.	Дія норм у просторі, часі, по колу осіб.	
2.3.	Форми реалізації адміністративно-правових норм.	
2.4.	Характеристика адміністративно-правових відносин.	
3.	Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права	2
3.1.	Адміністративно-правовий статус громадян України.	

3.2.	Іноземці та особи без громадянства як суб'єкти адміністративного права.	
3.3.	Адміністративно-правовий статус біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.	
4.	Громадські формування як суб'єкти адміністративного права	2
4.1.	Громадські формування: поняття, ознаки.	
4.2.	Поняття та види громадських об'єднань.	
4.3.	Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань	
4.4.	Адміністративно-правовий статус політичних партій.	
5.	Публічна служба	2
5.1.	Поняття та ознаки публічної служби та публічного службовця.	
5.2.	Державна служба: поняття, принципи, види.	
5.3.	Посада: поняття, класифікація, способи заміщення.	
5.4.	Правовий статус державних службовців.	
6.	Суб'єкти публічної адміністрації	4
6.1.	Поняття публічної адміністрації та види суб'єктів публічної адміністрації.	
6.2.	Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади.	
6.3.	Повноваження Президента країни у сфері виконавчої влади.	
6.4.	Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування.	
Змістовий модуль 2		
7.	Форми діяльності публічної адміністрації	2
7.1.	Поняття і види форм діяльності публічної адміністрації.	
7.2.	Правові акти публічної адміністрації.	
7.3.	Адміністративний договір, адміністративна послуга.	
8.	Методи діяльності публічної адміністрації	2
8.1.	Методи діяльності публічної адміністрації: ознаки, поняття.	
8.2.	Адміністративний та економічний методи діяльності публічної адміністрації.	
8.3.	Переконання та примус.	
8.4.	Адміністративно-правові режими	
9.	Загальна характеристика адміністративної відповідальності	2
9.1.	Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності.	
9.2.	Законодавство про адміністративну відповідальність та проблеми його реформування	
9.3.	Характеристика адміністративних стягнень.	
10.	Адміністративне правопорушення	2
10.1.	Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки.	
10.2.	Юридичний склад адміністративного правопорушення: поняття, ознаки, види.	
10.3.	Характеристика елементів юридичного складу адміністративного правопорушення.	
11.	Засоби забезпечення законності діяльності публічної адміністрації	2
11.1.	Зміст законності в публічному управлінні.	
11.2.	Система гарантій законності.	
11.3.	Види контролю за законністю в публічному управлінні.	
11.4.	Характеристика нагляду за законністю в публічному управлінні.	
Змістовий модуль 3		
12.	Загальна характеристика адміністративного процесу	2
12.1.	Адміністративний процес: поняття, ознаки.	
12.2.	Структура адміністративного процесу.	
12.3.	Принципи адміністративного процесу.	

13.	Провадження у справах розгляду звернень громадян	2
13.1.	Загальна характеристика конституційного права на звернення.	
13.2.	Види звернень.	
13.3.	Стадії провадження по розгляду звернень громадян.	
14.	Провадження у справах про адміністративні правопорушення	2
14.1.	Загальна характеристика провадження у справах про адміністративні правопорушення.	
14.2.	Суб'єкти провадження.	
14.3.	Строки в провадженні.	
14.4.	Стадії провадження.	
15.	Реєстраційно-дозвільні провадження	1
15.1.	Реєстраційне провадження: поняття, мета, ознаки.	
15.2.	Характеристика дозвільного провадження.	
16.	Дисциплінарні провадження	1
16.1.	Загальна характеристика дисциплінарного примусу.	
16.2.	Дисциплінарне провадження щодо прокурора.	
Змістовий модуль 4		
17.	Управління адміністративно-політичною сферою	4
17.1.	Особливості управління адміністративно-політичною сферою.	
17.2.	Організація державного управління у сфері національної безпеки.	
17.3.	Організаційно-правове забезпечення охорони державного кордону.	
17.4.	Система та види діяльності органів внутрішніх справ.	
17.5.	Паспортна система.	
17.6.	Загальна характеристика системи органів юстиції.	
17.7.	Характеристика системи органів управління у сфері зовнішніх відносин.	
18.	Управління соціально-культурною сферою	4
18.1.	Органи управління освітою.	
18.2.	Суб'єкти державного регулювання та управління у сфері наукової діяльності.	
18.3.	Правовий статус органів управління культурою.	
18.4.	Система органів соціального захисту населення.	
19.	Адміністративно-правове забезпечення управління економічною сферою	2
19.1.	Основи державного управління у сфері економіки.	
19.2.	Суб'єкти управління економікою.	
19.3.	Сутність державного управління у галузі транспорту.	
19.4.	Органи державного управління у галузі транспорту.	
20.	Організаційно-правові проблеми міжгалузевого управління	2
20.1.	Поняття та ознаки міжгалузевого управління.	
20.2.	Система органів приватизації.	
20.3.	Правовий статус антимонопольних органів	
Усього		44

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Адміністративне право як галузь права

Тема 2. Адміністративно-правові норми та відносини

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Предмет адміністративного права.
- 1.2. Характеристика методу адміністративного права.
- 1.3. Система та джерела адміністративного права.

- 1.4. Проблеми реформування адміністративного права.
- 2.1. Адміністративна правова норма: поняття, структура.
- 2.2. Класифікація адміністративно-правових норм.
- 2.3. Поняття та властивості адміністративно-правових відносин.
- 2.4. Підстави виникнення адміністративно-правових відносин.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: предмет адміністративного права, метод адміністративного права, адміністративне право, адміністративна правова норма, гіпотеза адміністративно-правової норми, диспозиція адміністративно-правової норми, санкція адміністративно-правової норми, дія адміністративно-правової норми, зміст адміністративно-правових відносин, підстава виникнення адміністративно-правових відносин, юридичний факт.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- переосмислення змісту предмету адміністративного права в контексті реформи адміністративного права;
- пояснення специфіки методу адміністративного права;
- проведення співвідношення адміністративного права з іншими правовими галузями;
- опис аксіологічного, гносеологічного та структурно-генетичного аспектів реформування адміністративного права;
- характеристика змісту адміністративно-правової норми;
- ідентифікація особливостей адміністративно-правової норми;
- наведення елементів структури адміністративно-правової норми;
- пояснення прямої дії адміністративно-правової норми у часі;
- пояснення негайної дії адміністративно-правової норми у часі;
- пояснення зворотної дії адміністративно-правової норми у часі;
- опис форм реалізації адміністративно-правової норми;
- узагальнення проблем вдосконалення адміністративного законодавства на сучасному етапі;
- визначення особливостей адміністративно-правових відносин.

Семінарське заняття 2

Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Поняття та елементи адміністративно-правового статусу громадян України.
- 3.2. Адміністративно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства.
- 3.3. Особливості правового статусу біженців, осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: адміністративно-правовий статус, адміністративна правоздатність, адміністративна дієздатність, іноземець, особа без громадянства, біженець, особа, яка потребує додаткового захисту, особи, які потребують тимчасового захисту.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- аналіз змісту адміністративно-правового статусу громадян України;
- наведення прав громадян у сфері державного управління;
- наведення обов'язків громадян у сфері державного управління;

- ідентифікація особливостей правового статусу іноземців по відношенню до правового статусу громадян України;
- визначення особливостей адміністративно-правового статусу біженців;
- виділення умов втрати та позбавлення статусу біженця;
- ідентифікація особливостей адміністративно-правового статусу осіб, які потребують додаткового захисту;
- визначення особливостей адміністративно-правового статусу осіб, які потребують тимчасового захисту.

Семінарське заняття 3

Тема 4. Громадські формування як суб'єкти адміністративного права

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Громадські формування: поняття, ознаки.
- 4.2. Поняття та види громадських об'єднань.
- 4.3. Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань
- 4.4. Адміністративно-правовий статус політичних партій.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: громадські об'єднання, громадська організація, громадська спілка, політична партія, реєстрація громадських об'єднань.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- законодавче забезпечення права громадян на свободу об'єднання в політичні партії та громадські організації;
- визначення характерних рис громадських об'єднань та політичних партій;
- наведення різних критеріїв класифікації громадських об'єднань;
- виділення особливостей адміністративно-правового статусу громадських об'єднань;
- наведення особливостей адміністративно-правового статусу політичних партій;
- характеристика видів стягнень, які можуть бути застосовані до громадських об'єднань та політичних партій.

Семінарське заняття 4

Тема 5. Публічна служба

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Поняття та ознаки публічної служби та публічного службовця.
- 5.2. Державна служба: поняття, принципи, види
- 5.3. Вимоги щодо вступу на державну службу.
- 5.4. Права та обов'язки державних службовців.
- 5.5. Юридична відповідальність за службові правопорушення.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: публічна служба, державна служба, державний службовець, патронатна служба, посадова особа, посада, відставка державного службовця.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- розмежування понять публічної служби та державної служби;
- пояснення змісту основних принципів державної служби;
- наведення класифікації державних службовців;

- виділення організаційно-правових способів заміщення посад;
- визначення загальних та спеціальних вимог, які ставляться до громадян при вступі на державну службу;
- наведення обмежень, пов'язані з проходженням державної служби;
- аналіз порядку та визначення підстав припинення державної служби;
- характеристика прав і обов'язків державних службовців.

Семінарське заняття 5

Тема 6. Суб'єкти публічної адміністрації

Питання для усного опитування та дискусії

- 6.1. Поняття публічної адміністрації та види суб'єктів публічної адміністрації.
- 6.2. Орган виконавчої влади: поняття, ознаки, види.
- 6.3. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади.
- 6.4. Повноваження Кабінету Міністрів України.
- 6.5. Правове положення центральних органів виконавчої влади.
- 6.6. Адміністративно-правовий статус місцевих державних адміністрацій.
- 6.7. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: публічна адміністрація, державний орган, орган виконавчої влади, центральний орган виконавчої влади, центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом, міністерство, служба, агентство, інспекція, органи місцевого самоврядування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- обґрунтування різних підходів до визначення дефініції «публічна адміністрація»;
- наведення ознак органу виконавчої влади;
- класифікація органів виконавчої влади за характером компетенції;
- класифікація органів виконавчої влади за порядком вирішення підвідомчих питань;
- класифікація органів виконавчої влади за територіальним масштабом діяльності;
- виділення організаційно-правових рівнів системи органів виконавчої влади: вищий, центральний, місцевий (територіальний);
- дослідження правового статусу Кабінету Міністрів України;
- характеристика правового статусу центральних органів виконавчої влади;
- аналіз повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері виконавчої влади;
- пояснення взаємодії органів місцевого самоврядування з місцевими державними адміністраціями.

Семінарське заняття 6

Тема 7. Форми діяльності публічної адміністрації

Тема 8. Методи діяльності публічної адміністрації

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Поняття і види форм діяльності публічної адміністрації.
- 7.2. Поняття та класифікація актів публічної адміністрації.
- 8.1. Методи діяльності публічної адміністрації: поняття, види.
- 8.2. Переконавання та примус.
- 8.3. Адміністративний та економічний методи управління.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: форма діяльності публічної адміністрації, правові форми публічного управління, неправові форми публічного управління, правові акти управління, адміністративно-правовий договір, метод управління, адміністративний метод управління, економічний метод управління, переконання, адміністративний примус, адміністративно-правовий режим.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- обґрунтування різних підходів до визначення дефініцій «форми державного управління», «форми публічного управління», «форм діяльності публічної адміністрації»;
- дослідження співвідношення між правовими та неправовими формами;
- визначення поняття та характеристика ознак правового акта управління;
- наведення поняття та виділення ознак адміністративного договору;
- пояснення змісту та наведення ознак методів управління;
- здійснення класифікації методів управління за різними критеріями;
- наведення ознак адміністративного примусу;
- характеристика заходів адміністративно-правового примусу.

Семінарське заняття 7

Тема 9. Загальна характеристика адміністративної відповідальності

Питання для усного опитування та дискусії

- 9.1. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності.
- 9.2. Законодавство про адміністративну відповідальність та проблеми його реформування.
- 9.3. Характеристика адміністративних стягнень.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: адміністративна відповідальність, виключення адміністративної відповідальності, звільнення від адміністративної відповідальності, крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність, адміністративне стягнення.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- наведення поглядів науковців щодо поняття адміністративної відповідальності;
- виділення загальних ознак адміністративної відповідальності;
- наведення особливих ознак адміністративної відповідальності;
- дослідження обставин, що виключають притягнення до адміністративної відповідальності;
- визначення поняття адміністративного стягнення;
- характеристика системи адміністративних стягнень;
- наведення обставин, що пом'якшують відповідальність за адміністративні правопорушення;
- наведення обставин, що обтяжують відповідальність за адміністративні правопорушення.

Семінарське заняття 8

Тема 10. Адміністративне правопорушення

Питання для усного опитування та дискусії

- 10.1. Адміністративне правопорушення - підстава адміністративної відповідальності.
- 10.2. Юридичний склад адміністративного правопорушення: поняття, види.
- 10.3. Характеристика елементів юридичного складу адміністративного правопорушення.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: адміністративне правопорушення, юридичний склад адміністративного правопорушення, об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона, вина, умисел, необережність, самовпевненість, недбалість.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- наведення поняття адміністративного правопорушення;
- виділення ознак адміністративного правопорушення;
- юридичний склад адміністративного правопорушення: поняття, елементи;
- характеристика об'єкта адміністративного правопорушення;
- здійснення класифікації об'єктів адміністративного правопорушення;
- характеристика об'єктивної сторони адміністративного проступку;
- виділення видів суб'єктів адміністративної відповідальності;
- характеристика суб'єктивної сторони адміністративного правопорушення;
- пояснення форм вини;
- визначення характерних рис адміністративної відповідальності посадових осіб;
- виділення проблем вдосконалення адміністративно-деліктного законодавства на сучасному етапі.

Семінарське заняття 9

Тема 11. Засоби забезпечення законності діяльності публічної адміністрації

Питання для усного опитування та дискусії

- 11.1. Зміст законності в публічному управлінні.
- 11.2. Система гарантій законності.
- 11.3. Види контролю за законністю в публічному управлінні.
- 11.4. Характеристика нагляду за законністю в публічному управлінні.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: законність, способи забезпечення законності, гарантії забезпечення законності, контроль, нагляд.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- обґрунтування різних підходів до визначення дефініції «законність в державному управлінні»;
- дослідження сутності контролю в державному управлінні;
- виділення видів контролю в державному управлінні;
- характеристика парламентського контролю за законністю в державному управлінні;
- аналіз президентського контролю за законністю в державному управлінні;
- характеристика урядового контролю за законністю в державному управлінні;
- визначення сутності судового контролю за законністю в державному управлінні;
- дослідження сутності види нагляду в державному управлінні;
- наведення форм здійснення прокурорського та адміністративного нагляду.

Семінарське заняття 10

Тема 12. Загальна характеристика адміністративного процесу

Тема 13. Проведення у справах розгляду звернень громадян

Питання для усного опитування та дискусії

- 12.1. Адміністративний процес: поняття, ознаки, структура.
- 12.2. Принципи адміністративного процесу.
- 12.3. Суб'єкти адміністративного процесу.
- 13.1. Види звернень та вимоги, що висуваються до них.
- 13.2. Стадії провадження по розгляду звернень громадян.
- 13.3. Особливості провадження у справах адміністративно-спеціальних скарг.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: адміністративний процес, адміністративне провадження, стадія адміністративного процесу, етап адміністративного процесу, принципи адміністративного процесу, адміністративно-процесуальна норма, адміністративно-процесуальні відносини, суб'єкт адміністративного процесу, звернення громадян, заява, клопотання, зауваження, пропозиція, скарга, публічна інформація, запит на інформацію, адміністративно-спеціальна скарга.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- обґрунтування „широкого” та „вузького” підходів щодо тлумачення поняття адміністративного процесу;
- виділення загальних та особливих ознак адміністративного процесу;
- опис стадій та етапів адміністративного процесу;
- характеристика загальних та спеціальних принципів адміністративного процесу;
- ідентифікація ознак адміністративно-процесуальної норми;
- виділення ознак адміністративно-процесуальних відносин;
- пояснення підстави виникнення адміністративно-процесуальних відносин;
- дослідження співвідношення понять «суб'єкт адміністративного процесу» та «учасник адміністративного процесу».
- виділення основних вимог до звернень громадян;
- здійснення класифікації звернень громадян за різними критеріями;
- характеристика стадій розгляду звернень громадян;
- аналіз строків подання та розгляду звернень громадян;
- наведення звернень, які не підлягають розгляду та вирішенню;
- дослідження сутності поняття «публічна інформація»;
- аналіз порядку доступу до публічної інформації;
- виділення ознак адміністративно-спеціальних скарг;
- наведення етапів законодавчого регулювання судового розгляду скарг громадян;

Семінарське заняття 11

Тема 14. Проведення в справах про адміністративні правопорушення

Питання для усного опитування та дискусії

- 14.1. Поняття, завдання та принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення.
- 14.2. Учасники провадження.
- 14.3. Строки в провадженні.
- 14.4. Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення:
 - 14.4.1. адміністративне розслідування;
 - 14.4.2. розгляд справ, види рішень по справі і вимоги до їх змісту;
 - 14.4.3. оскарження постанов про накладення адміністративних стягнень;
 - 14.4.4. виконання постанов.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: провадження в справах про адміністративні правопорушення, органи, що розглядають справи про адміністративне правопорушення, протокол в справі про адміністративне правопорушення, постанова в справі про адміністративне правопорушення.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- виділення різних підходів щодо визначення поняття провадження в справі про адміністративне правопорушення;
- аналіз обставин, що виключають провадження в справі про адміністративне правопорушення;
- характеристика прав та обов'язків осіб, які беруть участь у провадженні в справі про адміністративне правопорушення;
- наведення процесуальних строків, строків давності та строків примусового впливу у провадженні в справах про адміністративні правопорушення;
- характеристика етапів стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Семінарське заняття 12

Тема 15. Реєстраційно-дозвільні провадження

Питання для усного опитування та дискусії

- 14.1. Провадження з реєстрації нормативних актів органів виконавчої влади.
- 14.2. Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
- 14.3. Реєстрація громадських об'єднань, політичних партій та їх символіки.
- 14.4. Порядок видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю.
- 14.5. Характеристика дозвільного провадження.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: державна реєстрація нормативно-правового акта, державна реєстрація юридичної особи, державна реєстрація фізичної особи-підприємця, реєстрація громадських об'єднань, реєстрація політичної партії, символіка громадських формувань, дозвільна система.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- виділення вимог до нормативно-правових актів, які підлягають реєстрації;
- наведення актів, що не подаються на державну реєстрацію;
- характеристика стадій провадження з державної реєстрації нормативно-правових актів;
- дослідження порядку реєстрації фізичних осіб - підприємців;
- дослідження порядку реєстрації юридичних осіб;
- аналіз порядку легалізації громадської організації;
- виділення особливостей реєстрації політичної партії;
- характеристика порядку реєстрації символіки об'єднань громадян;
- наведення обставин, за наявності яких відмовляють у видачі свідоцтва про право на ведення нотаріальної діяльності;
- дослідження порядку виготовлення, придбання, зберігання, обліку, охорони, перевезення, використання предметів, матеріалів і речовин, відкриття підприємств, майстерень і лабораторій, на які поширюється дозвільна система.

Семінарське заняття 13

Тема 16. Дисциплінарні провадження

Питання для усного опитування та дискусії

- 16.1. Загальна характеристика дисциплінарного примусу.
- 16.2. Особливості дисциплінарного провадження щодо працівників органів внутрішніх справ.
- 16.3. Дисциплінарне провадження щодо прокурорів.
- 16.4. Порядок дисциплінарного провадження щодо суддів.
- 16.5. Дисциплінарне провадження щодо державних службовців.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: дисциплінарний примус, дисциплінарна відповідальність, дисциплінарні стягнення, дисциплінарне провадження.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- виділення ознак дисциплінарної відповідальності;
- наведення основних видів дисциплінарної відповідальності;
- характеристика стадій дисциплінарного провадження;
- дослідження підстав та наведення строків накладення дисциплінарних стягнень на працівників ОВС, прокурорів, державних службовців, суддів;
- дослідження порядку оскарження дисциплінарних стягнень працівниками ОВС, прокурорами, державними службовцями, судьями;
- характеристика виконання та зняття дисциплінарних стягнень з працівників ОВС, прокурорсько-слідчих працівників, державних службовців, суддів.

Семінарське заняття 14

Тема 17. Управління адміністративно-політичною сферою

Питання для усного опитування та дискусії

- 17.1. Основи організації оборони України.
- 17.2. Порядок призову на військову службу.
- 17.3. Система та компетенція органів Служби безпеки України.
- 17.4. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про загальний військовий обов'язок.
- 17.5. Система органів внутрішніх справ України.
- 17.6. Характеристика системи органів юстиції.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: оборона, національна безпека, цивільна оборона, територіальна оборона, військова служба, альтернативна служба, органи військового управління, громадська безпека, громадський порядок, поліція, поліцейські заходи, юстиція.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- пояснення повноважень органів державної влади у сфері оборони;
- характеристика основних функцій та завдань органів військового управління у сфері оборони;
- аналіз прав та обов'язків громадян України у сфері оборони;
- пояснення порядку приписки громадян України до призовних дільниць;
- характеристика порядку призову громадян України на строкову військову службу;
- аналіз строків військової служби;

- пояснення організаційної структури Служби безпеки України;
- виділення основних повноважень Служби безпеки України;
- характеристика складу правопорушень законодавства про загальний військовий обов'язок;
- аналіз загальної структури Міністерства внутрішніх справ України;
- пояснення завдань та повноважень Міністерства внутрішніх справ України;
- аналіз загальної системи поліції;
- характеристика повноважень поліції;
- пояснення вимог та порядку застосування поліцейських заходів;
- аналіз структури та повноважень Міністерства юстиції України;
- наведення територіальних органів Міністерства юстиції України;
- виділення центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра юстиції України.

Семінарське заняття 15

Тема 18. Управління соціально-культурною сферою

Питання для усного опитування та дискусії

- 18.1. Організація управління освітою.
- 18.2. Суб'єкти державного регулювання та управління у сфері наукової діяльності.
- 18.3. Загальна характеристика державної політики у сфері культури.
- 18.4. Система органів соціального захисту населення.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є соціально-культурна сфера, освіта, система освіти, структура освіти, атестація, акредитація, ліцензування, наука, наукова діяльність, культура, культурна спадщина, соціальний захист.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- характеристика системи та структури освіти;
- наведення державних органів управління освітою та органів громадського самоврядування в сфері освіти;
- характеристика основних повноважень Міністерства освіти і науки України;
- пояснення повноважень Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України у сфері наукової і науково-технічної діяльності;
- аналіз повноважень Міністерства культури України;
- пояснення правового статусу органів, що входять до системи органів соціального захисту населення;
- характеристика повноважень Міністерства соціальної політики України.

Семінарське заняття 16

Тема 19. Адміністративно-правове забезпечення управління економічною сферою

Питання для усного опитування та дискусії

- 19.1. Напрями державного регулювання економікою в сучасних умовах.
- 19.2. Система центральних і місцевих органів управління економікою.
- 19.3. Компетенція органів державного управління у галузі транспорту та зв'язку.
- 19.4. Загальна характеристика адміністративної відповідальності за порушення на транспорті.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: економіка, ліцензування, патентування, квотування, стандартизація, сертифікація, державне замовлення, транспорт, види транспорту, зв'язок, спеціальний зв'язок.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- аналіз засобів регулюючого впливу держави на економіку;
- характеристика повноважень Міністерства економічного розвитку і торгівлі України;
- висвітлення повноважень територіальних органів управління економічною сферою;
- пояснення повноважень Міністерства інфраструктури;
- характеристика повноважень органів управління різними видами транспорту;
- аналіз повноважень органів управління у сфері зв'язку;
- виділення видів правопорушень на транспорті.

Семінарське заняття 17

Тема 20. Організаційно-правові проблеми міжгалузевого управління

Питання для усного опитування та дискусії

- 20.1. Поняття та ознаки міжгалузевого управління.
- 20.2. Управління у сфері захисту економічної конкуренції.
- 20.3. Система органів управління фінансами.
- 20.4. Адміністративно-правовий статус органів статистики.
- 20.5. Адміністративні правопорушення в галузі статистики, стандартизації та захисту економічної конкуренції.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжгалузеве управління, економічна конкуренція, приватизація, фінанси, статистика, приватизація, стандартизація, метрологія, податки.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- пояснення особливостей міжгалузевого управління;
- виділення сфер міжгалузевого управління;
- характеристика статусу та повноважень Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень;
- аналіз правового статусу та повноважень органів фінансового контролю;
- наведення основних повноважень Державної служби статистики та її територіальних відділень;
- наведення органів, що розглядають справи в галузі статистики, стандартизації та захисту економічної конкуренції.

1.4. Самостійна робота студентів

Тема 1. Адміністративне право як галузь права

Завдання 1. Визначте, чи охоплюються предметом адміністративного права відносини, що виникають в наступних ситуаціях:

а) громадянин Рігер звернувся у представництво України в Німеччині з проханням надати йому візу для транзитного проїзду через Україну;

б) прокурор області здійснює контроль за виконанням обов'язків, покладених на міських прокурорів;

в) пенсіонер Мартинов, звернувши увагу на те, що його сусід на дитячому майданчику влаштував пікнік з алкогольними напоями, вимагав негайно його припинити;

г) їдучи у тролейбусі, інвалід війни Петренко вимагав, щоб пасажир звільнив для нього місце призначене для інвалідів, і пояснив, що він має право, а пасажир юридично зобов'язаний перед ним.

Завдання 2. Охарактеризуйте предмет та метод правового регулювання наступних галузей права.

Галузь права	Предмет	Метод
Адміністративне право		
Конституційне право		
Фінансове право		
Цивільне право		
Кримінальне право		

Питання для самоконтролю

1. Назвіть особливості суспільних відносин, які складають предмет регулювання адміністративного права.
2. Яку структуру мають суспільні відносини, що складають предмет регулювання адміністративного права?
3. Назвіть суб'єктів управлінських відносин.
4. Розкрийте зміст предмету адміністративного права.
5. Проаналізуйте особливості методу адміністративного права.
6. Що таке «система адміністративного права»?
7. Що таке «інститут адміністративного права»?
8. Розкрийте сутність аксіологічного, гносеологічного та структурно-генетичного аспектів реформи адміністративного права.

Тема 2. Адміністративно-правові норми та відносини

Завдання 1. Виберіть з нормативно-правових актів і законспекуйте по два види наступних норм:

- а) зобов'язуючих, уповноважуючих і забороняючих;
- б) матеріальних і процесуальних.

Завдання 2. Охарактеризуйте юридичні факти та відносини: в родині фермера Волхова народилась донька, яку вирішили назвати Оленою. В той самий день старшому сину Волхових Андрію виповнилось 16 років, а через місяць померла їх бабуся.

Завдання 3. Визначте підстави, види та об'єкти правовідносин, що виникли: Русаков купив автомобіль „Жигулі”, зареєстрував його та звернувся до адміністрації міста з проханням виділити йому земельну ділянку для побудови гаража. Під час поїздки по місту Русаков порушив правила дорожнього руху. Поліцейський виніс постанову про накладення на Русакова стягнення у вигляді штрафу.

Завдання 4. Дослідіть адміністративно-правову літературу та заповніть таблицю

Ознаки форм реалізації норм адміністративного права			
додержання	виконання	використання	застосування

Завдання 5. Ознайомтесь з Указом Президента «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» та заповніть таблицю

Набрання чинності нормативно-правових актів		
Органи влади	Види актів	Момент набрання чинності нормативно-правових актів

Питання для самоконтролю

1. Що таке «адміністративно-правова норма»?
2. Назвіть особливості адміністративно-правової норми.
3. Проаналізуйте особливості структури адміністративно-правової норми.
4. Назвіть критерії класифікації адміністративних норм.

5. Які існують форми реалізації адміністративно-правової норми?
6. Перерахуйте джерела адміністративного права.
7. Назвіть особливості адміністративно-правових відносин.
8. Назвіть критерії класифікації адміністративно-правових відносин.
9. Проаналізуйте структуру адміністративних правовідносин.

Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права

Завдання 1. Проаналізуйте поняття «адміністративно-правовий статус особи» та «адміністративно-правовий статус громадянина».

Завдання 2. Заповніть таблицю, посилаючись на норми чинного законодавства:

Види адміністративних прав, свобод та обов'язків залежно від їх змісту	Основні права і свободи	Основні обов'язки
соціально-економічні		
політичні		
особисті		

Завдання 3. Законспектуйте права та обов'язки, що належать лише іноземцям та біженцям в Україні посилаючись на норми діючого законодавства (Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 4.02.94 (зі змінами і доповненнями) // ВВРУ. – 1994. – №23. – Ст.161; ВВРУ. – 2003. – №16. – Ст.117; Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8.07.2011 р.// Голос України від 03.08.2011. – № 142).

Завдання 4. Вирішіть задачу. Коли студенти з однієї азіатської країни закінчували своє навчання в Україні, на їх Батьківщині змінився політичний режим. Студенти, не бажаючи повертатись до своєї країни через побоювання стати жертвами переслідувань, звернулися до відділу міграційної служби з заявами про надання їм статусу біженців. Але їм було відмовлено. Причина - студенти залишили свою країну не внаслідок обґрунтованих побоювань стати жертвами переслідувань, а з метою навчання. Проаналізуйте правомірність відмови.

Завдання 5. Вирішіть задачу. До директора приватного підприємства "Південь" звернувся громадянин С. з проханням працевлаштувати його іноземного товариша, який найближчим часом має намір приїхати в Україну і займатися трудовою діяльністю. Директор проти працевлаштування не заперечував і знаючи, що на це потрібен спеціальний дозвіл, звернувся до юриста за консультацією. Надайте консультацію з даного питання.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте поняття адміністративно-правового статусу громадянина, назвіть його складові елементи.
2. Що розуміється під адміністративною правоздатністю, дієздатністю, правосуб'єктністю?
3. Чи можливе обмеження правоздатності громадян і в яких випадках?
4. Які підстави лежать в основі класифікації прав і обов'язків громадян в сфері управління?
5. Назвіть основні права і обов'язки громадян у сфері державного управління.
6. Чим відрізняється адміністративно-правовий статус іноземців, осіб без громадянства від адміністративно-правового статусу громадян України?
7. В яких випадках можливе додаткове обмеження адміністративної правомочності іноземних громадян?
8. Який порядок оформлення іноземцям та особам без громадянства дозволу на працевлаштування в Україні?
9. Які особливості адміністративно-правового статусу біженців?
10. Які особливості адміністративно-правового статусу осіб, які потребують додаткового і тимчасового захисту?

Тема 4. Громадські формування як суб'єкти адміністративного права

Завдання 1. Аналізуючи положення чинного законодавства (Про політичні партії в Україні: Закон України від 5.04.01 // ОВУ. – 2001. - №17. – Ст.728.; Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. // ОВУ. – 2012. - №30. – Ст.1097.) вкажіть основні відмінності політичної партії і громадської організації та зафіксуйте їх у вигляді таблиці.

Завдання 2. Вирішіть задачу. На базі державного інституту ім. Драгоманова була створена молодіжна організація “Молодь майбутнього” та діяв осередок політичної партії “НДПУ”. До цих структурних утворень входили не лише студенти – громадяни України, але й студенти – іноземці.

Чи є порушення законодавства у даному випадку?

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття громадські об'єднання і назвіть основні їх види.
2. Якими нормативно-правовими актами визначається адміністративно-правовий статус громадських формувань?
3. В яких випадках забороняється утворення і діяльність громадських об'єднань і політичних партій?
4. Які відомості містить статут громадського об'єднання?
5. Назвіть основні права громадських об'єднань і політичних партій.
6. Чи можуть юридичні особи бути засновниками громадських об'єднань?
7. Чи мають право громадські об'єднання утворювати блоки, коаліції?
8. Чи можуть громадські об'єднання матеріально підтримувати інші об'єднання?
9. Чи можна при ліквідації громадського об'єднання перерозподілити майно між його членами?
10. Чи мають право громадські об'єднання мати доходи від акцій та інших цінних паперів? Мати рахунки в іноземних банках?
11. Чи мають право громадські об'єднання займатись господарською та іншою комерційною діяльністю?
12. Хто здійснює легалізацію громадських об'єднань?
13. Види стягнень які можуть бути застосовані до громадських об'єднань.

Тема 5. Публічна служба

Завдання 1. Проаналізуйте Закон України «Про державну службу» та виберіть норми, що встановлюють обмеження пов'язані з прийняттям та проходженням державної служби.

Завдання 2. Законспектуйте підстави припинення державно-службових відносин.

Завдання 3. Заповніть таблицю.

Основні службові права та обов'язки державних службовців			
загальні	політичні	соціально-майнові	немайнові

Завдання 4. Заповніть таблицю.

Юридична відповідальність державних службовців				
	Цивільна	Кримінальна	Адміністративна	Дисциплінарна
підстава				
міра відповідальності				

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення публічної служби та зазначте основні її види.
2. Вкажіть основні принципи державної служби.
3. Здійсніть класифікацію державних службовців.
4. Вкажіть поняття посади.
5. Які існують організаційно-правові способи заміщення посад?

6. Вкажіть загальні та спеціальні вимоги, які ставляться до громадян при вступі на державну службу.
7. Зазначте обмеження, пов'язані з проходженням державної служби.
8. Розкрийте порядок та підстави припинення державної служби.
9. Вкажіть права і обов'язки державних службовців.
10. Вкажіть особливості відповідальності державних службовців.
11. Який орган здійснює управління у сфері державної служби?

Тема 6. Суб'єкти публічної адміністрації

Завдання 1. Проаналізуйте відмінність понять «органи держави», «державні органи», «владні органи», «органи влади».

Завдання 2. Складіть схему органів виконавчої влади України.

Завдання 3. Проаналізуйте відмінність органів виконавчої влади від інших органів державної влади.

Питання для самоконтролю

1. Що таке публічна адміністрація?
2. Що таке орган виконавчої влади?
3. Назвіть ознаки органу виконавчої влади.
4. Які є критерії класифікації органів виконавчої влади?
5. Назвіть організаційно-правові рівні системи органів виконавчої влади.
6. Проаналізуйте повноваження Президента України у сфері виконавчої влади.
7. Проаналізуйте повноваження Кабінету Міністрів України.
8. Висвітліть правове положення центральних органів виконавчої влади.
9. Проаналізуйте повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері виконавчої влади.

Тема 7. Форми діяльності публічної адміністрації

Завдання 1. Дайте характеристику дій вчинених на протязі робочого дня в районній адміністрації: прийнято регламент роботи апарату адміністрації; накладено дисциплінарне стягнення на завідуючого загальним відділом; керівникам структурних підрозділів віддано 18 усних розпоряджень з питань організації роботи адміністрації; видано розпорядження глави адміністрації про відпустку співробітника юридичного відділу; проведено нараду з представниками громадських організацій про проведення суботника; заступником голови адміністрації проведено прийом громадян з особистих питань; двом працівникам апарату адміністрації видано посвідчення на відрядження; проведено семінар з представниками громадських організацій; укладено договір з місцевою телекомпанією про висвітлення роботи адміністрації. Які з них є формами управління?

Завдання 2. Заповніть таблицю.

Класифікація актів управління			
<i>за суб'єктом видання</i>	<i>за юридичними властивостями</i>	<i>за сферою дії</i>	<i>за межами дії</i>

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення форми діяльності публічної адміністрації.
2. Назвіть правові і неправові форми управлінської діяльності і вкажіть їх відмінність.
3. Як акт управління співвідноситься з управлінським рішенням?
4. Вкажіть ознаки актів управління.
5. Класифікуйте управлінські акти за суб'єктами права їх видання.
6. Зазначте вимоги до актів управління.
7. Розкрийте дію актів управління.
8. Охарактеризуйте адміністративний договір як форму управлінської діяльності.

Тема 8. Методи діяльності публічної адміністрації

Завдання 1. Заповніть таблицю.

<i>Заходи примусу</i>		
<i>попередження</i>	<i>припинення</i>	<i>відповідальність</i>

Завдання 2. Використовуючи відповідні нормативні акти, випишіть коротку характеристику одного з адміністративно-правових режимів.

Питання для самоконтролю

1. Що таке «метод діяльності публічної адміністрації»?
2. Назвіть ознаки методів діяльності публічної адміністрації.
3. Які є види методів управління за сферою впливу?
4. Які є види методів управління за характером впливу на волю підлеглих?
5. Які є види методів управління за метою?
6. Які є види методів управління за способом впливу на об'єкти управління?
7. Які є види методів управління за ступенем впливу?
8. Які є види методів управління за розподілом повноважень між керівником та виконавцями?
9. Що таке «адміністративний примус»?
10. Назвіть заходи адміністративного попередження.
11. Наведіть приклади заходів адміністративного припинення.

Тема 9. Загальна характеристика адміністративної відповідальності

Завдання 1. Проведіть порівняльну характеристику ознак адміністративної відповідальності з іншими видами юридичної відповідальності.

Завдання 2. Вкажіть норми діючого законодавства за порушення яких до адміністративної відповідальності притягуються юридичні особи.

Завдання 3. Наведіть приклади життєвих ситуацій з виникненням обставин, що виключають адміністративну відповідальність.

Завдання 4. Заповніть таблицю.

<i>Загальна характеристика адміністративної відповідальності</i>				
<i>право встановлення</i>	<i>підстава</i>	<i>суб'єкт</i>	<i>порядок притягнення</i>	<i>міра відповідальності</i>

Завдання 5. Порівняйте переліки адміністративних стягнень чинного КУпАП та проекту Кодексу про адміністративні проступки. Чи є доцільним, на Вашу думку, введення нових стягнень та залишення таких стягнень, як виправні роботи, адміністративний арешт?

Питання для самоконтролю

1. Що таке «адміністративна відповідальність»?
2. Назвіть загальні ознаки адміністративної відповідальності.
3. Назвіть особливі ознаки адміністративної відповідальності.
4. Назвіть обставини, що виключають адміністративну відповідальність.
5. Що таке «крайня необхідність»?
6. Що таке «необхідна оборона»?
7. Що таке «неосудність»?
8. Перерахуйте види адміністративних стягнень.
9. Назвіть обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративні правопорушення.
10. Назвіть обставини, що обтяжують відповідальність за адміністративні правопорушення.

Тема 10. Адміністративне правопорушення

Завдання 1. Складіть схему елементів складу адміністративного правопорушення, дайте їх характеристику.

Завдання 2. Дослідіть думку адміністративістів щодо природи заходів, що застосовуються до неповнолітніх осіб. Чи можна вважати ці заходи стягненнями?

Завдання 3. Порівняйте попередження як різні заходи примусу.

Завдання 4. Вирішіть задачу. Розглянувши справу про злісну непокору працівнику міліції з боку 17-річного студента П., суддя піддав його штрафу. Адвокат П. Подав скаргу на цю постанову судді, мотивуючи її тим, що до П. можна було б застосовувати заходи впливу, передбачені Ст.24¹ КпАП України, зважаючи на його неповноліття. Здійсніть юридичний аналіз ситуації.

Завдання 5. Вирішіть задачу. Громадянин П., перебуваючи у нетверезому стані, чіплявся до громадян, нецензурно лявся. Його було притягнуто до відповідальності за ст.173 КпАП України (дрібно хуліганство) і, враховуючи що за подібні дії П. вже притягувався до відповідальності, до нього застосували адміністративний арешт. П. оскаржив постанову, посилаючись на те, що він інвалід III-ї групи. Проаналізуйте ситуацію.

Питання для самоконтролю

1. Що таке «адміністративне правопорушення»?
2. Що таке «юридичний склад адміністративного правопорушення»?
3. Які є види об'єктів адміністративного правопорушення?
4. Що таке «умисел»?
5. Що таке «необережність»?
6. Які є види суб'єктів адміністративної відповідальності?
7. Назвіть особливості адміністративної відповідальності посадових осіб.
8. У чому полягає особливість адміністративної відповідальності неповнолітніх?
9. У чому полягає особливість адміністративної відповідальності осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів?
10. У чому полягає особливість адміністративної відповідальності іноземців?

Тема 11. Засоби забезпечення законності діяльності публічної адміністрації

Завдання 1. Проведіть порівняльну характеристику контролю та нагляду.

Завдання 2. Проаналізуйте Закон України «Про прокуратуру» та вкажіть характерні ознаки актів прокурорського реагування.

Завдання 3. Дослідіть Закон України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» та занотуйте види підстав для припинення адміністративного нагляду

Завдання 4. Вирішіть задачу. Виконавчий комітет Федорівської сільської ради прийняв рішення, яким встановив адміністративну відповідальність для громадян с. Федорівки у вигляді штрафу розміром 100 гр. за невжиття заходів по боротьбі з бур'янами біля дворів громадян. Районний прокурор визнав рішення виконкому незаконним і вирішив винести на нього протест. Чи правильне рішення прийняв прокурор? Якщо так, то складіть проект протесту прокурора.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення законності.
2. Як законність співвідноситься з дисципліною?
3. Назвіть способи забезпечення законності в державному управлінні.
4. Назвіть види контролю в державному управлінні та вкажіть їх відмінність один від одного.
5. Розкрийте зміст нормативного контролю за законністю в державному управлінні.
6. Розкрийте сутність президентського контролю.
7. В яких нормативних актах висвітлюються результати контрольної діяльності Кабінету Міністрів України?
8. В чому проявляються особливості судового контролю?
9. Що розуміється під адміністративним наглядом і чим він відрізняється від контролю?

10. На які види можна поділити повноваження державних інспекцій щодо нагляду у державному управлінні?
11. Назвіть форми реагування прокурора на порушення законності.

Тема 12. Загальна характеристика адміністративного процесу

Завдання 1. Випишіть з підручника Колпакова В.К. та Кузьменко О.В. „Адміністративне право України” запропонований ними розподіл адміністративних проваджень.

Завдання 2. Дослідіть думки адміністративістів щодо видів суб’єктів адміністративного процесу.

Питання для самоконтролю

1. Сформулюйте визначення адміністративного процесу.
2. В чому полягає відмінність „широкого” і „вузького” тлумачення адміністративного процесу?
3. Визначте характерні ознаки адміністративного процесу, покажіть його відмінність від кримінального та цивільного процесів.
4. Розкрийте зміст основних принципів адміністративного процесу.
5. Вкажіть мету та завдання адміністративного процесу.
6. Дайте визначення адміністративного провадження.
7. Які існують види адміністративних проваджень?
8. Що таке стадії адміністративного провадження? Назвіть їх ознаки.
9. Дайте характеристику суб’єктам адміністративного процесу.

Тема 13. Провадження у справах розгляду звернень громадян

Завдання 1. Ознайомтесь із Законом України „Про звернення громадян” та визначте норми, що забезпечують процесуальні гарантії своєчасного розгляду звернень громадян.

Завдання 2. Проаналізуйте провадження щодо розгляду клопотання, заяви та скарги, занотуйте особливості розгляду даних звернень.

Завдання 3. Вирішіть задачу. Голова облдержадміністрації 1 жовтня одержав скаргу громадянина П. на дії завідуючого міським відділом охорони здоров’я. Ознайомившись зі скаргою 15 жовтня, він надіслав її для розгляду по суті у міський відділ охорони здоров’я. Які порушення діючого законодавства були допущені?

Питання для самоконтролю

1. Що таке «звернення громадян»?
2. Що таке «заява / клопотання»?
3. Що таке «пропозиція / зауваження»?
4. Що таке «скарга»?
5. Назвіть види звернень громадян за різними критеріями.
6. Що таке «провадження у справах розгляду звернень громадян»?
7. Вкажіть стадії провадження у справах розгляду звернень громадян.
8. Вкажіть існуючі строки провадження у справах розгляду звернень громадян.
9. В чому полягає особливість подання повторної скарги?
10. Вкажіть ознаки адміністративно-спеціальних скарг?
11. Яким нормативним актом регламентується судовий порядок подання та розгляду скарг?
12. Вкажіть порядок доступу до публічної інформації.

Тема 14. Провадження у справах про адміністративні правопорушення

Завдання 1. Складіть проект протоколу про адміністративне правопорушення.

Завдання 2. Використовуючи положення КУпАП, законспекуйте випадки, коли протоколи про адміністративні правопорушення не складаються.

Завдання 3. Заповніть таблицю

Строки у провадженні в справах про амін. правопорушеннях	
<i>строки</i>	<i>тривалість</i>
розгляду справ про амін. правопорушення	
оскарження постанови по справі	

розгляду скарги і протесту на постанову	
виконання постанови по справі	
накладення стягнення	

Завдання 4. Вирішіть задачу. Заступник начальника обласного управління внутрішніх справ своєю постановою наклав адміністративне стягнення на громадянина В. у вигляді штрафу в розмірі 119 гривень за дрібне хуліганство та злісну непокору працівникові міліції. Зробіть висновок щодо законності дій заступника начальника обласного управління.

Завдання 5. Вирішіть задачу. До адмінкомісії при Хмельницькому міськвиконкомі надійшов протокол, складений старшиною міліції про адміністративне правопорушення передбачене Ст. 181-1 КУпАП, скоєне громадянкою П. з м. Харкова. Здійсніть юридичний аналіз ситуації.

Завдання 6. Вирішіть задачу. 22 вересня за фактом ДТП було порушено кримінальну справу. У ході розслідування було визнано, що водій скоїв не злочин, а адміністративне правопорушення. 20 листопада справу припинили, а матеріали переслали в поліцію для вирішення питання про притягнення водія до адміністративної відповідальності. В поліцію матеріали надійшли 2 грудня. Чи можна ще накладати адміністративне стягнення на водія?

Завдання 7. Вирішіть задачу. Громадянин П. 19 лютого був оштрафований за розпивання спиртних напоїв у громадських місцях. 25 грудня цього ж року на нього знову було накладено штраф за аналогічне правопорушення. Чи можна за таке ж правопорушення, скоєне у березні наступного року притягнути громадянина П. до адміністративної відповідальності за ч.3 Ст. 178? Чому?

Питання для самоконтролю

1. Що таке «провадження у справах про адміністративні правопорушення»?
2. Назвіть стадії даного виду провадження.
3. Вкажіть процесуальні строки провадження у справах про адміністративні правопорушення.
4. Вкажіть строки давності в провадженні у справах про адміністративні правопорушення.
5. Вкажіть строки примусового впливу в провадженні у справах про адміністративні правопорушення.
6. Зазначте види суб'єктів провадження у справах про адміністративні правопорушення.
7. Які органи (посадові особи) належать до «лідуючих суб'єктів» провадження у справах про адміністративні правопорушення?
8. Назвіть етапи стадії «адміністративне розслідування та порушення справи про адміністративний проступок».
9. Назвіть етапи стадії «розгляд справи та винесення постанови».
10. Назвіть етапи стадії «оскарження (опротестування) постанови».
11. Назвіть етапи стадії «виконання постанови».

Тема 15. Реєстраційно-дозвільні провадження

Завдання 1. Дослідіть Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» та занотуйте перелік документів, що подається фізичними і юридичними особами при реєстрації та підстави відмови у реєстрації.

Завдання 2. Порівняйте процес реєстрації політичної партії та громадської організації. Заповніть таблицю.

Об'єднання громадян	Політична партія	Громадська організація
Орган, що здійснює реєстрацію		
Документи, що подаються при реєстрації		
Строки реєстрації		

Завдання 3. Вирішіть задачу. Засновники акціонерного товариства з метою державної реєстрації 4 жовтня надіслали рекомендованим листом державному реєстратору такі документи: заповнену реєстраційну картку, копію рішення засновників, два примірники установчих документів, документ, що засвідчує внесення реєстраційного збору. Не одержавши відповіді, через місяць один із засновників звернувся до державного реєстратора і дізнався, що подані документи надійшли 10 жовтня, а 15 жовтня було прийняте рішення про залишення їх без розгляду. Назвіть підстави залишення документів без розгляду та проаналізуйте, які порушення діючого законодавства допущені.

Завдання 4. Вирішіть задачу. Громадянин Мазур звернувся за консультацією до адвоката: „Чи можуть отримати дозвіл на зберігання (носіння) одного газового пістолета члени сім'ї власника пістолета? Працівники суб'єкта підприємницької діяльності?” Надайте консультацію.

Питання для самоконтролю

1. Що таке «реєстраційне провадження»?
2. Вкажіть види реєстраційних проваджень.
3. Охарактеризуйте провадження з реєстрації нормативних актів органів виконавчої влади.
4. Охарактеризуйте провадження з реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
5. Охарактеризуйте провадження з реєстрації об'єднань громадян та їх символіки.
6. Що таке «дозвільне провадження»?
7. Вкажіть види дозвільних проваджень.
8. Вкажіть види господарської діяльності, що потребують ліцензування.
9. Охарактеризуйте провадження по видачі дозволу на придбання спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівливої дії.

Тема 16. Дисциплінарні провадження

Завдання 1. Заповніть таблицю.

Дисциплінарні провадження щодо				
категорія осіб	прокурорів	суддів	працівників органів внутрішніх справ	державних службовців
підстави дисциплінарної відповідальності				
дисциплін. стягнення				
особа, яка приймає рішення про накладення стягнення				
строки накладення стягнення				
строки оскарження				

Завдання 2. Вирішіть задачу. Військовослужбовець К., що перебував у короткостроковій відпустці у своїх батьків, розпивши разом зі своїм шкільним другом у місцевому кафе пляшку горілки почав співати непристойні пісні, нецензурно висловлюватися. До якого виду відповідальності може бути притягнений К.? Чому?

Завдання 3. Вирішіть задачу. У квітні були виявлені викривлення в кварталному звіті, допущені з вини економіста П., який в цей час перебував у відрядженні. Повернувшись з відрядження, П. через тиждень поїхав на місячні курси підвищення кваліфікації, а по поверненню з курсів пішов у відпустку. При поверненні з відпустки, в середині серпня, у П. було взято пояснення про помилки у звіті, потім йому була винесена догана. П. звернувся у профком зі скаргою на дії адміністрації. Чи правомірно адміністрація притягнула П. до дисциплінарної відповідальності?

Питання для самоконтролю

1. Що таке «дисциплінарне провадження»?
2. Вкажіть види дисциплінарних проваджень.
3. Назвіть стадії дисциплінарного провадження.

4. Порівняйте дисциплінарне провадження із провадженням у справі про адміністративне правопорушення.
5. Охарактеризуйте дисциплінарне провадження щодо працівників органів внутрішніх справ.
6. Охарактеризуйте дисциплінарне провадження щодо прокурорсько-слідчих працівників.
7. Розкрийте сутність стадій провадження щодо суддів.
8. Вкажіть порядок накладення дисциплінарних стягнень на державних службовців.

Тема 17. Управління адміністративно-політичною сферою

Завдання 1. Дослідіть Закон України «Про оборону» та вкажіть порядок утворення Ставки Верховного Головнокомандувача.

Завдання 2. Законспектуйте види підстав відстрочки від призову на строкову військову службу.

Завдання 3. Використовуючи Закон України від 7.03.02 «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України», визначте структуру цієї Служби та об'єкти щодо яких здійснюється державна охорона.

Питання для самоконтролю

1. Що таке «оборона України»?
2. Що таке «цивільна оборона»?
3. Що таке «територіальна оборона»?
4. Назвіть основні повноваження Президента України, ВР України, КМ України у сфері оборони.
5. Вкажіть основні повноваження органів військового управління?
6. Вкажіть органи, які здійснюють адміністративно-правові режими встановлені на державному кордоні України.
7. Які елементи входять до системи Державної прикордонної служби України?
8. Який порядок приписки до призовних дільниць? .
9. Вкажіть статті КУпАП в яких передбачена відповідальність за порушення законодавства про загальний військовий обов'язок.
10. Зазначте систему органів внутрішніх справ України.
11. Назвіть підрозділи поліції та вкажіть їх завдання.
12. Які види спеціальних засобів, що застосовуються при охороні громадського порядку Ви знаєте?
13. Зазначте систему органів юстиції.
14. Вкажіть повноваження органів юстиції щодо нотаріату, органів реєстрації актів цивільного стану, суддів.
15. Які основні завдання Державної архівної служби України?

Тема 18. Управління соціально-культурною сферою

Завдання 1. Використовуючи Закон України від 24.02.94 «Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населення» (ЗУ.- Т.7.-С. 197-220; ОВУ. 2000. -№33. –Ст.1395; 2003. -№52. – Ст.2735), випишіть основні напрямки діяльності державної санітарно-епідеміологічної служби.

Завдання 2. Законспектуйте основні повноваження Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

Завдання 3. Складіть схему підпорядкування та взаємодії органів управління у сфері охорони здоров'я.

Питання для самоконтролю

1. Що таке «освіта»?
2. Вкажіть основні принципи освіти.
3. Що входить до системи освіти?
4. Вкажіть елементи структури освіти.
5. Які освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні існують в Україні?
6. Назвіть державні органи управління освітою та органи громадського самоврядування в сфері освіти.

7. Які основні повноваження Міністерства освіти і науки України?
8. Вкажіть повноваження вищих органів державної влади України у сфері наукової і науково-технічної діяльності.
9. Назвіть основні повноваження Міністерства культури України.
10. Які органи здійснюють контроль за вивезенням, ввезенням та поверненням культурних цінностей?
11. Вкажіть статус органів, що входять до системи органів соціального захисту населення.
12. Назвіть основні повноваження Міністерства соціальної політики України.
13. Вкажіть органи, що входять до системи органів управління у галузі охорони здоров'я.
14. Які завдання виконує Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками?

Тема 19. Адміністративно-правове забезпечення управління економічною сферою

Завдання 1. Занотуйте основні повноваження Державної інспекції сільського господарства України.

Завдання 2. Заповніть таблицю.

Вид транспорту	Органи управління

Завдання 3. Використовуючи КУпАП, заповніть таблицю:

Органи, які розглядають справи за порушення на транспорті	Статті КУпАП

Питання для самоконтролю

1. Що таке «економіка»?
2. Вкажіть основні засоби регулюючого впливу держави на економіку.
3. Які основні повноваження Міністерства економічного розвитку і торгівлі України?
4. Які завдання виконує Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України?
5. Назвіть органи управління агропромисловим комплексом України.
6. Назвіть основні повноваження Міністерства інфраструктури України.
7. Зазначте види транспорту.
8. Вкажіть органи, що здійснюють управління різними видами транспорту.
9. Які органи забезпечують безпеку на наземному, морському та річковому транспорті?
10. Які завдання виконує Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України?

Тема 20. Організаційно-правові проблеми міжгалузевого управління

Завдання 1. Занотуйте основні повноваження Державної служби фінансового моніторингу України.

Завдання 2. Складіть схему органів фінансового контролю.

Завдання 3. Використовуючи КУпАП, заповніть таблицю:

Сфера діяльності	Статті КУпАП, які передбачають відповідальність за порушення у цій сфері	Органи (особи), які уповноважені розглядати ці правопорушення
статистика		
стандартизація та метрологія		
діяльність щодо дотримання податкового законодавства		

діяльність щодо дотримання банківського законодавства		
---	--	--

Питання для самоконтролю

1. Вкажіть основні ознаки міжгалузевого управління.
2. Зазначте сфери міжгалузевого управління.
3. Вкажіть органи управління у сфері захисту економічної конкуренції.
4. Вкажіть органи управління у сфері фінансів.
5. Назвіть основні повноваження Міністерства фінансів України.
6. Які завдання виконує Державна казначейська служба України?
7. Розкрийте правовий статус Національного банку України.
8. Яка структура та організація діяльності Рахункової палати України?
9. Зазначте повноваження органів управління у сфері статистики.
10. За які правопорушення у сфері статистики, стандартизації особа притягується до адміністративної відповідальності?

Тема 21. Управління у сфері охорони навколишнього природного середовища

Завдання 1. Занотуйте основні повноваження Державної служби геології та надр України.

Завдання 2. Занотуйте завдання Національної комісії з питань Червоної книги України.

Завдання 3. Складіть схему органів державного управління в галузі охорони навколишнього природного середовища.

Питання для самоконтролю

1. Дайте характеристика навколишнього середовища як об'єкту державного управління.
2. Вкажіть об'єкти охорони навколишнього природного середовища.
3. Вкажіть основні засади державної екологічної політики України.
4. Вкажіть повноваження Міністерства екології та природних ресурсів України.
5. Які органи належать до системи спеціально уповноважених органів державного управління в галузі охорони навколишнього природного середовища?
6. Які завдання виконує Державне агентство лісових ресурсів України?
7. Які завдання виконує Державне агентство водних ресурсів України?
8. Вкажіть основні повноваження Державної служби геології та надр України.
9. Який статус має Національна комісія з питань Червоної книги України?

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання у першому семестрі виконуються студентами у вигляді підготовки словника адміністративних термінів (30 термінів) або розробки комп'ютерної презентації щодо характеристики адміністративних стягнень.

Комп'ютерна презентація щодо характеристики адміністративних стягнень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення повинна включати у собі такі елементи:

1. Назва та сутність стягнення.
2. Види правопорушень за вчинення яких накладається стягнення.
3. Правила виконання стягнення.
4. Відмінність правового регулювання подібного стягнення в зарубіжних країнах.

Індивідуальні завдання у другому семестрі передбачаються у формі рефератів. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів

Реферат, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності). У вступі розкривається місце обраної теми в курсі адміністративного права та нормативне забезпечення теми. В основній частині розкривається суть обраної теми та

аналізуються існуючі проблеми. В кінці реферату підводяться короткі підсумки викладеного дослідження.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [4, с.7].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, ліве – 3,0 см, праве – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – від 10 до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Темі рефератів

1. Правові основи діяльності органів державної влади і управління щодо забезпечення оборони України.
2. Організаційно-правові аспекти забезпечення цивільної оборони.
3. Альтернативна (невійськова служба).
4. Звільнення та відстрочка від призову.
5. Адміністративно-юрисдикційна діяльність митних органів.
6. Загальна характеристика адміністративної діяльності органів внутрішніх справ.
7. Порядок участі громадян в охороні державного кордону та громадського порядку.
8. Порядок застосування поліцією примусових заходів.
9. Паспортна система.
10. Повноваження органів управління юстицією.
11. Організація нотаріальної служби.
12. Співробітництво органів юстиції з адвокатурою.
13. Загальна характеристика правового статусу дипломатичних представництв.
14. Правовий статус консульських установ України.
15. Порядок державної атестації вищих закладів освіти.
16. Державний контроль за діяльністю освітніх установ.
17. Державні наукові та науково-технічні програми як об'єкт державного регулювання.
18. Загальна характеристика адміністративно-правового статусу суб'єктів культурної діяльності.
19. Порядок вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей.
20. Завдання та компетенція Міністерства охорони здоров'я України.
21. Правове положення закладів охорони здоров'я.
22. Система державної санітарно-епідемічної служби та повноваження посадових осіб цієї служби.
23. Адміністративні правопорушення у галузі охорони здоров'я населення.
24. Система та адміністративно-правовий статус органів, які здійснюють державне управління молодіжною політикою.
25. Державна політика зайнятості населення.
26. Система адміністративно-правовий статус органів управління будівництвом.
27. Повноваження місцевих органів виконавчої влади у сфері управління економікою.
28. Завдання та повноваження Міністерства промислової політики України.
29. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері управління промисловістю та будівництвом.
30. Зміна механізмів впливу держави на економічні процеси в умовах ринкових реформ.
31. Основні риси державного регулювання сільського господарства в сучасних умовах.
32. Адміністративна відповідальність за порушення правил дорожнього руху.
33. Повноваження Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.
34. Система та адміністративно-правовий статус органів статистики.
35. Система та адміністративно-правовий статус органів приватизації.
36. Загальна характеристика державного управління стандартизацією.
37. Система державного фінансового контролю.
38. Законодавче регулювання адміністративної відповідальності за податкові правопорушення.

39. Адміністративні правопорушення в галузі охорони природи.
40. Повноваження місцевих органів виконавчої влади в галузі охорони природи.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі письмового заліку та усного екзамену.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Місце адміністративного права в системі публічного права.
2. Поняття та предмет адміністративного права.
3. Метод адміністративного права та його особливості.
4. Джерела адміністративного права.
5. Напрями реформування вітчизняного адміністративного права.
6. Адміністративно-правові норми: поняття, структура.
7. Класифікація адміністративно-правових норм.
8. Поняття, властивості та підстави виникнення адміністративно-правових відносин.
9. Структура та види адміністративно-правових відносин.
10. Адміністративно-правовий статус громадян України.
11. Адміністративно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства.
12. Адміністративно-правовий статус біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.
13. Громадські формування: поняття, ознаки.
14. Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань.
15. Адміністративно-правовий статус політичних партій.
16. Публічна служба: поняття, ознаки, види.
17. Поняття та основні принципи державної служби.
18. Поняття та ознаки державного службовця.
19. Посада: поняття, способи заміщення.
20. Загальні та спеціальні вимоги, які ставляться до громадян при вступі на державну службу.
21. Обмеження, пов'язані з проходженням державної служби.
22. Права державних службовців.
23. Обов'язки державних службовців.
24. Юридична відповідальність за службові правопорушення.
25. Поняття публічної адміністрації.
26. Види суб'єктів публічної адміністрації.
27. Орган виконавчої влади: поняття, ознаки.
28. Класифікація органів виконавчої влади.
29. Система органів виконавчої влади.
30. Повноваження Президента України щодо виконавчої влади.
31. Правовий статус центральних органів виконавчої влади.
32. Правовий статус місцевих органів виконавчої влади.
33. Форми діяльності публічної адміністрації: поняття, види.
34. Акт управління: поняття, основні ознаки.
35. Класифікація актів управління.
36. Адміністративний договір: поняття, ознаки, види.
37. Адміністративна послуга: поняття, ознаки, види.
38. Методи управління: поняття, ознаки, види.
39. Переконання і примус як методи управління.
40. Заходи адміністративного примусу та їх класифікація.
41. Заходи адміністративного припинення.
42. Адміністративний та економічний методи управління.
43. Адміністративно-правові режими: поняття, ознаки, види.
44. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності.
45. Проблеми вдосконалення законодавства про адміністративну відповідальність.
46. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки.

47. Юридичний склад адміністративного правопорушення: поняття, елементи.
48. Об'єкт як елемент складу адміністративного правопорушення. Види об'єктів.
49. Суб'єкт як елемент складу адміністративного правопорушення. Ознаки суб'єктів.
50. Об'єктивна сторона як елемент складу адміністративного правопорушення.
51. Суб'єктивна сторона як елемент складу адміністративного правопорушення.
52. Характеристика адміністративних стягнень.
53. Правила накладення адміністративних стягнень.
54. Характеристика обставин, що виключають адміністративну відповідальність.
55. Зміст законності в державному управлінні.
56. Система гарантій законності в державному управлінні.
57. Контроль за законністю в державному управлінні та його види.
58. Парламентський контроль за законністю в державному управлінні.
59. Президентський контроль за законністю в державному управлінні.
60. Судовий контроль за законністю в державному управлінні.
61. Нагляд за законністю в державному управлінні: поняття, ознаки, види.
62. Поняття, загальні та особливі ознаки адміністративного процесу.
63. Принципи адміністративного процесу.
64. Структура адміністративного процесу.
65. Загальна характеристика права на звернення. Види звернень.
66. Вимоги, що висуваються до звернень громадян та терміни розгляду звернень.
67. Стадії провадження в справах звернень громадян.
68. Особливості провадження за інформаційними запитами за Законом України «Про доступ до публічної інформації».
69. Провадження в справах про адміністративні правопорушення: поняття, ознаки, суб'єкти.
70. Строки в провадженні у справах про адміністративні правопорушення.
71. Обставини, що виключають провадження в справах про адміністративні правопорушення.
72. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення: поняття, види.
73. Характеристика стадії порушення справи про адміністративне правопорушення і адміністративне розслідування.
74. Характеристика стадії розгляду та винесення рішення у справах про адміністративні правопорушення .
75. Характеристика стадії перегляду справи про адміністративне правопорушення.
76. Загальні правила виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.
77. Загальна характеристика дисциплінарного провадження.
78. Особливості дисциплінарного провадження щодо працівників органів внутрішніх справ.
79. Особливості дисциплінарного провадження щодо прокурорів.
80. Особливості дисциплінарного провадження щодо суддів.
81. Державна реєстрація нормативних актів органів виконавчої влади.
82. Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
83. Порядок реєстрації громадських об'єднань та політичних партій.
84. Порядок ліцензування видів господарської діяльності.
85. Управління адміністративно-політичною сферою: поняття, особливості.
86. Основи організації оборони України.
87. Управління Збройними Силами України. Звільнення від призову.
88. Збройні Сили України: поняття, склад. Відстрочка від призову.
89. Характеристика адміністративно-правових режимів, встановлених на державному кордоні.
90. Правовий статус органів, які здійснюють адміністративно-правові режими на державному кордоні.
91. Система органів державного управління безпекою.
92. Система Служби безпеки України. Компетенція органів.
93. Система та види діяльності органів внутрішніх справ.
94. Національна поліція України: поняття, система та завдання.
95. Порядок застосування поліцейських заходів примусу.
96. Паспортна система.

97. Поняття та особливості управління юстицією.
98. Система органів управління юстицією.
99. Система органів управління закордонними справами.
100. Основи організації системи освіти.
101. Органи управління освітою.
102. Державний контроль за діяльністю освітніх установ.
103. Суб'єкти державного управління та регулювання у сфері наукової діяльності.
104. Система та адміністративно-правовий статус органів управління культурою.
105. Організація управління охороною здоров'я.
106. Санітарно-епідеміологічний нагляд.
107. Система органів управління у сфері соціального захисту населення.
108. Державна служба зайнятості: склад, повноваження.
109. Органи державного управління молодіжною політикою.
110. Організаційно-правова система державного управління фінансами та кредитом.
111. Загальне керівництво реалізацією державної політики у сфері фінансів.
112. Повноваження та керівні органи Національного Банку України.
113. Органи фінансового контролю: система, правовий статус.
114. Сутність державного управління у галузі транспорту.
115. Органи державного управління у галузі транспорту.
116. Поняття та особливості галузевого управління.
117. Система та правовий статус органів управління економікою.
118. Система та правовий статус органів приватизації.
119. Управління у сфері захисту економічної конкуренції.
120. Правовий статус органів управління промисловістю.
121. Система органів управління агропромисловим комплексом.
122. Поняття та особливості міжгалузевого управління.
123. Засоби державного регулювання господарською діяльністю.
124. Характеристика системи органів державної статистики.
125. Загальна характеристика управління у сфері охорони навколишнього середовища.
126. Органи управління у сфері охорони навколишнього середовища.

1.6.2. Приклад залікового білету

1. Державний контроль за діяльністю громадських об'єднань.
2. Дайте визначення: біженець; об'єкт адміністративного правопорушення.
3. Вирішіть тестові завдання.

1. Що з перерахованого характерно для методу адміністративного права?
 1. розрахований на суспільні відносини типу влада-підпорядкування;
 2. найчастіше знаходить свій вираз у правових засобах розпорядчого типу;
 3. передбачає односторонність волевиявлення одного з учасників відносин, що регулюються;
 4. всі відповіді вірні.

....

10. Вкажіть вид контролю, що позбавлений елементів впливу на сам процес виконання дій (рішень) суб'єкта публічної адміністрації:
 1. попередній;
 2. поточний (оперативний);
 3. наступний (підсумковий);
 4. зовнішній.

1.6.3. Приклад екзаменаційного білету

1. Місце адміністративного права в системі публічного права.
2. Адміністративно-правові режими: поняття, ознаки, види.
3. Управління адміністративно-політичною сферою: поняття, особливості.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 22 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Денна	12 (1 семестр)	1,0	1,5	2,5	3,5	4	5	6	6,5	7,5	8,5	9	10
		10 (2 семестр)	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0	10,0	x	x

2.3. Обсяг балів, здобутих студентом під час семінарських занять, обчислюється за сумою балів, здобутих під час кожного із занять, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатком 3 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 17 семінарських занять.

Отже, рівень знань студентів під час семінарських занять може оцінюватися кількістю балів у таких межах:

№ з/п	Рівень знань студентів		Кількість семінарських занять відповідно до навчального плану	
			17 занять (ДФН)	
			9 (1 семестр)	8 (2 семестр)
1.	Високий (творчий)	90-100 %	5,5-6,0	6,0-6,5
2.	Достатній (конструктивно-варіативний)	82-89 %	5,0	5,5
		74-81 %	4,5	5,0
3.	Середній (репродуктивний)	64-73 %	4,0	4,5
		60-63 %	3,5	4,0
4.	Низький (рецептивно-продуктивний)	35-59 %	2,0-2,5	2,5-3,5
		0-34 %	0,0-1,5	0,0-2,0

Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за усі семінарські заняття по семестрам наведено в наступних таблицях:

№ з/п	9 семінарських занять (1 семестр)	Номер семінарського заняття та теми											
		1		2	3	4	5	6		7	8	9	
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	
	Максимальна кількість балів	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

№ з/п	8 семінарських занять (2 семестр)	Номер семінарського заняття та теми										
		1		2	3	4	5	6	7	8		
		Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16	Тема 17	Тема 18	Тема 19	Тема 20		
	Максимальна кількість балів	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5

2.4. Обсяг балів, передбачений для нарахування за самостійну роботу розподіляється так:
 - 15 балів – за виконання завдань для самостійної роботи до кожної теми;
 - 5 балів – за виконання індивідуальних завдань.

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань по семестрах наведено в наступних таблицях:

№ з/п	11 тем (1 семестр)	Номер теми											Усього балів	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	1	15
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	5											5	
	Усього балів												20	

№ з/п	10 тем (2 семестр)	Номер теми										Усього балів
		12	13	14	15	16	17	18.	19	20	21	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	1	1	1	2	2	1	1	1	1	4	15
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	5										5
	Усього балів											20

2.5. Адміністративне право вивчається протягом двох семестрів і передбачає складання підсумкового контролю у формі семестрового заліку та семестрового екзамену (як підсумку вивчення всієї дисципліни). Кількість балів, отриманих студентом за результатами вивчення навчальної дисципліни, визначається за формулою:

$RVD = [ППК_1 \times 0,7 + ПК_e] / 2 + E$, де:

RVD – кількість балів, отриманих студентом за результатами вивчення навчальної дисципліни;

$ППК_1$ – кількість балів, набраних студентом за результатами поточного і підсумкового контролю у семестрі (у формі заліку);

$ПК_e$ – кількість балів, набраних студентом за результатами поточного контролю у семестрі, в якому передбачається підсумковий контроль у формі семестрового екзамену (як підсумку вивчення всієї дисципліни);

2 – кількість семестрів вивчення навчальної дисципліни;

E – кількість балів, отриманих студентом за результатами складання семестрового екзамену (як підсумку вивчення всієї дисципліни).

3. Рекомендовані джерела

До всіх тем

1. Конституція України від 28.06.1996 р. зі змінами від 08.12.2004 р., 01.02.2011 р., 19.09.2013 р., 21.02.2014 р., 02.06.2016 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Адміністративне право : підручник / НУ "ЮАУ ім. Ярослава Мудрого"; за заг. ред.: Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, В.В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
3. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник / Т.О. Коломоєць. – К., 2012. – 528 с.
4. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: у двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К. : ТОВ Видавництво „Юридична думка”, 2007. – 592 с.
5. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: у двох томах: Том 2. Особлива частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К. : ТОВ Видавництво „Юридична думка”, 2009. – 600 с.
6. Адміністративне право: навч. посіб. / О.І. Остапенко, З.Р. Кисіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кисіль. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 536 с.
7. Адміністративне право України. Загальна частина: навч. посіб. / Ю.П. Битяк, В.В. Зуй. – К., 2011. – 240 с.
8. Колпаков В.К. Курс адміністративного права України: підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.Д. Сущенко та ін. / 2-ге вид. , перероб. і допов.. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 872 с.
9. Стеценко С.Г. Адміністративне право України: навчальний посібник / С.Г. Стеценко. – К. : Атіка, 2011. – 624 с.

10. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право : навчальний посібник / За заг.ред. Р.С. Мельника. – К. : Ваіте, 2014. – 376 с.
11. Загальне адміністративне право : підручник / Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші; за заг. ред. І.С. Гриценка. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.

Тема 1

1. Авер'янов В. Реформування українського адміністративного права: ґрунтовний привід для теоретичної дискусії / В.Авер'янов // Право України. – 2003. – № 5. – С. 117-120.
2. Авер'янов В.Б. Адміністративне право України: доктринальні аспекти реформування / В.Авер'янов // Право України. – 1998. – № 8. – С. 8-13.
3. Концепція адміністративної реформи в Україні // ОВУ. – 1999. – №21. – Ст. 943.
4. Проект концепції реформи адміністративного права в Україні //Український правовий часопис. – 1999. – Випуск 4. – С. 35-60.

Тема 2

1. Горьова С. Класифікація норм адміністративного права: проблеми методології / С.Горьова // Право України. –1998. – № 12. – С.43-46.
2. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997 р. // Урядовий кур'єр. – 1997. – 14 червня; 1997. – 6 грудня.

Тема 3

1. Белевська О. Проблеми визначення сутності адміністративно-правового статусу іноземців в Україні / О. Белевська // Право України. – 2008. – № 1. – С.139-143.
2. Москаль Г. Правовий статус закордонного українця – особливий (спеціальний) вид правового статусу іноземця / Г.Москаль // Право України. – 2004. – № 10. – С. 35-39.
3. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8.07.2011 р.// Голос України від 03.08.2011. – № 142.
4. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 р. // ОВУ. – 2001. – № 9. – Ст. 342.
5. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 р.// ОВУ. – 2014. – № 36. – Ст. 957.
6. Про затвердження Порядку надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають або тимчасово перебувають на території України, які звернулися із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту: постанова КМУ від 19.03.2014 р. // ОВУ. – 2014. – № 37. – Ст. 988.
7. Питання видачі, продовження дії та анулювання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства: постанова КМУ від 27.05.2013 р. // ОВУ. – 2013. – № 48. – Ст. 1722.
8. Про імміграцію: Закон України від 7.06.2001 р. // ОВУ. – 2001. – № 27. – Ст. 1198.
9. Про правовий статус закордонних українців: Закон України від 4.03.2004 р.// ОВУ. – 2004. – № 13. – Ст. 879.
10. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. // ОВУ. – 2011. – № 83. – Ст. 3014.
11. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 р.// ОВУ. – 2004. – № 1. – Ст. 4.

Тема 4

1. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р.(в ред. від 26.11.2015 // ВВР. – 2016. – № 2. – Ст. 17.
2. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 1.12.1998 р.// ОВУ. – 1998. – № 51. – Ст. 1870.
3. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. // ОВУ. – 2012. – № 30. – Ст. 1097.
4. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001 р.// ОВУ. – 2001. – № 32. – Ст. 1449.
5. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5.04.2001 р. // ОВУ. – 2001. – № 17. – Ст. 728.
6. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 р.// ОВУ. – 2000. – № 30. – Ст. 1248.

Тема 5

1. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. // ОВУ. – 2016. – № 3. – Ст. 149.
2. Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями: постанова КМУ від 20.04.2016 р. №306 // ОВУ. – 2016. – № 34. – Ст. 1329.
3. Про функціонування Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: рішення НАЗК від 10.06.2016 р. // ОВУ. – 2016. – № 55. – Ст. 1931.
4. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова КМУ від 25.03.2016 р. №246 // ОВУ. – 2016. – № 28. – Ст. 1116.
5. Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців: постанова КМУ від 11.02.2016 р. №65 // ОВУ. – 2016. – № 15. – Ст. 592.
6. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: наказ Національного агентства України з питань державної служби від 5.08.2016 р. // ОВУ. – 2016. – № 74. – Ст. 2493.
7. Про затвердження Порядку стажування державних службовців: наказ Національного агентства України з питань державної служби від 3.03.2016. р. №48 //ОВУ. – 2016. – № 27. – Ст. 1092.
8. Про затвердження Порядку визначення спеціальних вимог до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорій «Б» і «В»: наказ Національного агентства України з питань державної служби від 6.04.2016 р. №72 //ОВУ. – 2016. – № 38. – Ст. 1475.
9. Про затвердження Типових вимог до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорії “А”: постанова КМУ від 22.07.2016 р. // ОВУ. – 2016. – № 59. – Ст. 2016.
10. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7.06.2001 р.// ОВУ. – 2001. – № 26. – Ст. 1151.
11. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. // ОВУ. – 2014. – № 87. – Ст. 2474.

Тема 6

1. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р.// ОВУ. – 2011. – № 10. – Ст. 446.
2. Про затвердження рекомендаційних переліків структурних підрозділів обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій: постанова КМУ від 12.04.2012 р. №606 // ОВУ. – 2012. – № 50. – Ст. 1984.

3. Про затвердження Типового положення про територіальні органи міністерства та іншого центрального органу виконавчої влади: Постанова КМУ від 22 червня 2011 р. // ОВУ. – 2011. – № 41. – Ст.1677.
4. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р.// ОВУ. – 2014. – № 20. – Ст. 619.
5. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9.04.1999 р.// ОВУ. – 1999. – № 18. – Ст.774.
6. Про центральні органи виконавчої влади Закон України від 17.03.2011 р. // ОВУ. – 2011. – № 27. – Ст. 1123.
7. Про утворення урядових комітетів та затвердження їх посадового складу: постанова КМУ від 11 травня 2016 р. № 330 // ОВУ. – 2016. – № 39. – Ст. 1486.
8. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // ОВУ. – 1997. – № 25. – С. 20.

Тема 7

1. Малиновський В.Я. Державне управління: Навчальний посібник / В.Я. Малиновський. – Луцьк: Ред.-вид. відд. “Вежа” Вол. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – 558 с.
2. Стефанюк В. Правові акти управління / В.Стефанюк // Право України. – 2003. – № 7. – С. 3-9.
3. Про затвердження форми висновку юридичної служби міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади та його територіальних органів, місцевих державних адміністрацій за результатами проведення юридичної експертизи проекту нормативно-правового акта: Наказ Мін’юсту від 6.07.2011 р. // ОВУ. – 2011. – № 53. – Ст. 2122.
4. Про центральні органи виконавчої влади Закон України від 17.03.2011 р. // ОВУ. – 2011. – № 27. – Ст. 1123.

Тема 8

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
2. Коломоець Т. Класифікація заходів адміністративно-правового примусу / Т.Коломоець // Право України. – 2003. – № 2. – С. 105-111.
3. Малиновський В.Я. Державне управління: Навчальний посібник / В.Я. Малиновський. – Луцьк: Ред.-вид. відд. “Вежа” Вол. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – 558 с.
4. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1.02.1994 р. // ВВРУ. – 1994. – № 52. – Ст. 455.
5. Про затвердження Порядку тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках і стоянках: Постанова КМУ від 17.12.2008 р. // ОВУ. – 2008. – № 98. – Ст. 3240.
6. Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду: Постанова КМУ від 17.12.2008 р. // ОВУ. – 2008. – № 98. – Ст. 3241.
7. Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія на транспортний засіб та його повернення: Постанова КМУ від 17.12.2008 р. №1086 // ОВУ. – 2008. – № 98. – Ст. 3224.
8. Про затвердження Порядку тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках і стоянках: Постанова КМУ від 17.12.2008 р. // ОВУ. – 2008. – № 98. – Ст. 3240.
9. Про Національну поліцію: Закон України від 2.07.2015 р. // ОВУ. – 2015. – № 63. – Ст. 2075.

10. Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру: Закон України від 8.06.2000 р. // ОВУ. – 2000. – № 28. – Ст. 1155.
11. Про зону надзвичайної екологічної ситуації: Закон України від 13.07.2000 р. // ОВУ. – 2000. – № 32. – Ст. 1340.
12. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 6.04.2000 р. // ВВРУ. – 2000. – №21. – Ст. 224.
13. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 р. // ОВУ. – 2000. – № 15. – Ст. 588.
14. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: Наказ МВС, МОЗ від 09.11.2015 р. № 1452/735 // ОВУ. – 2015. – № 88. – Ст. 2965.

Тема 9

1. Авер'янов В. Потрібні нові концептуальні засади створення проекту Кодексу України про адміністративні проступки / В. Авер'янов, Д. Лук'янець, Н. Хорошак // Право України. – 2004. – № 11. – С. 11-16.
2. Адміністративне судочинство в Україні: Книга друга. Кодекс України про адміністративні проступки (проект) (Серія “Реформа судів України). – Харків: Консум, 2003. – 332 с.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Науково-практичний коментар / [Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін.]. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2007. – 781 с.
5. Колпаков В.К. Адміністративно-деліктний правовий феномен: монографія / В.К. Колпаков. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 528 с.
6. Лук'янець Д. Проблеми застосування конфіскації як адміністративного стягнення / Д.Лук'янець // Право України. – 2006. – № 2. – С.110-112.
7. Про затвердження Порядку виконання адміністративних стягнень у вигляді громадських робіт та виправних робіт: наказ Мініюсту від 19.03.2013 // ОВУ. – 2013. – № 26. – Ст. 910.

Тема 10

1. Кінаш Я. Альтернативи заходів адміністративного впливу на неповнолітніх / Я. Кінаш // Право України. – 2003. – № 4. – С. 90-93.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Науково-практичний коментар / [Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін.]. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2007. – 781 с.
4. Колпаков В.К. Адміністративна деліктоздатність іноземців: проблеми регулювання відповідальності / В.К.Колпаков // Право України. – 2004. – № 1. – С. 81-85.
5. Колпаков В.К. Адміністративно-деліктний правовий феномен: монографія / В.К. Колпаков. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 528 с.
6. Стефанюк В. Інститут адміністративної відповідальності юридичних осіб: проблеми теорії та практики / В. Стефанюк, І. Голосніченко, М. Михеєнко // Право України. – 1999. – № 9. – С. 6-9.

Тема 11

1. Андрійко О.Ф. Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади / О.Ф. Андрійко. – К.: Наукова думка, 2004.
2. Майданик О. Організаційно-правові форми здійснення парламентського контролю в Україні / О. Майданик // Право України. – 2003. – № 7. – С. 9-14.
3. Майданик О. Поняття і сутність парламентського контролю / О. Майданик // Право України. – 2004. – № 10. – С. 12-16.

4. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. // ОВУ. – 2014. – № 87. – Ст. 2471.
5. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. // ОВУ. – 2011. – № 10. – Ст. 446.

Тема 12

1. Кодекс адміністративного судочинства України (зі змінами і доповненнями) // ОВУ. – 2005. – № 32. – Ст.1918.
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / [С.В. Ківалов, Є.О. Харитонов, О.І. Харитонова та ін.]; [За ред. С.В. Ківалова, О.М. Пасенюка, О.І. ХаритонОВОЇ]. – К. : Правова єдність, 2009. – 656 с.
3. Демський Е.Ф. Адміністративне процесуальне право України: навч. посіб. / Е.Ф. Демський. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.
4. Кузьменко О.В., Гуржій Т.О. Адміністративно-процесуальне право України : підручник / О.В. Кузьменко, Т.О. Гуржій. / За ред. О.В. Кузьменко. – К. : Атіка, 2007. – 416 с.
5. Перепелюк В.Г. Адміністративний процес. Загальна частина: навчальний посібник / В.Г. Перепелюк. – 2-е вид. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 367 с.
6. Тищенко М.М., Бандурка О.М. Адміністративний процес. – К., 2002. – 301 с.

Тема 13

1. Демський Е.Ф. Адміністративне процесуальне право України: навч. посіб. / Е.Ф. Демський. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.
2. Кузьменко О.В., Гуржій Т.О. Адміністративно-процесуальне право України : підручник / О.В. Кузьменко, Т.О. Гуржій. / За ред. О.В. Кузьменко. – К. : Атіка, 2007. – 416 с.
3. Перепелюк В.Г. Адміністративний процес. Загальна частина: Навчальний посібник / В.Г. Перепелюк. – 2-е вид. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 367 с.
4. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // ОВУ. – 2011. – № 10. – Ст.446.
5. Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації: постанова КМУ від 14.04.1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/348-97-%D0%BF>
6. Про затвердження класифікатора звернень громадян: постанова КМУ від 24.09.2008 р. // ОВУ. – 2008. – № 73. – Ст. 2461.
7. Про звернення громадян: Закон України від 2.10.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%8>
8. Тищенко М.М., Бандурка О.М. Адміністративний процес. – К., 2002. – 301 с.

Тема 14

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
2. Демський Е.Ф. Адміністративне процесуальне право України: навч. посіб. / Е.Ф. Демський. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.
3. Колпаков В.К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право): навч. посіб. / В.К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 256 с.
4. Миколенко О.І. Адміністративний процес і адміністративна відповідальність в Україні: навч. посібник / О.І. Миколенко. – Х. : ТОВ Одіссей, 2010. – 368 с.

Тема 15

1. Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса: наказ Мін'юсту від 22.03.2011 р. // ОВУ. – 2011. – № 25. – Ст. 1028.
2. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. (в ред. від 26.11.2015 // ВВР. – 2016. – № 2. – Ст. 17.
3. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів: наказ МВС України від 21.08.1998 р. // ОВУ. – 1998. – № 42. – Ст. 1574.
4. Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: постанова КМУ від 5.08.2015 р. №609 // ОВУ. – 2015. – № 68. – Ст. 2232.
5. Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативних актів міністерств, інших органів державної виконавчої влади, органів господарського управління та контролю, що зачіпають права, свободи й законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер: постанова КМУ від 28.12.1992 р. // ЗПУ України. – 1993. – № 1. – Ст. 28.
6. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2.03.2015 р. // ОВУ. – 2015. – № 25. – Ст. 722.
7. Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності: Закон України від 19.05.2011 р. // ОВУ. – 2011. – № 45. – Ст. 1824.
8. Про Положення про дозвільну систему: постанова КМУ від 12.10.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=576-92-%EF>.
9. Про Положення про порядок продажу, придбання, реєстрації, обліку, застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівливої дії: постанова КМУ від 7.09.1993 р. // Урядовий кур'єр. – 1993. – 16 серпня.

Тема 16

1. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. // ОВУ. – 2016. – № 3. – Ст. 149.
2. Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України: Закон України від 24.03.1999 р. // ОВУ. – 1999. – № 19. – Ст. 809.
3. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України від 22.02.2006 р. // ОВУ. – 2006. – № 12. – Ст. 791.
4. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. // ОВУ. – 2014. – № 87. – Ст. 2471.
5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2.06.2016 р. // ОВУ. – 2016. – № 56. – Ст. 1935.

Тема 17

1. Про альтернативну (невійськову) службу: Закон України від 12.12.1991 р. (в редакції від 18.02.1999 р.) // ОВУ. – 1999. – № 10. – С. 4.
2. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 р. (в ред. від 4.04.2006 р.) // ОВУ. – 2006. – № 17. – Ст. 1261.
3. Про державний кордон України: Закон України від 4.11.1991 р. (із змінами і доповненнями) // ВВРУ. – 1992. – № 2. – Ст. 5.
4. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3.04.2003 р. // ОВУ. – 2003. – № 17. – Ст. 740.
5. Про дипломатичну службу: Закон України від 20.09.2001 р. (зі змінами та доповненнями) // ОВУ. – 2001. – № 42. – Ст. 1881.
6. Про затвердження Положення про Адміністрацію Державної прикордонної служби України: постанова КМУ від 16 жовтня 2014 р. № 533 // ОВУ. – 2014. – № 85. – Ст. 2390.

7. Про затвердження Положення про військові комісаріати: постанова КМУ від 3 червня 2013 р. № 389 // ОВУ. – 2013. – № 42. – Ст. 1503.
8. Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України: постанова КМУ від 20 серпня 2014 р. № 360 // ОВУ. – 2014. – № 69. – Ст. 1923.
9. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: постанова КМУ від 13 серпня 2014 № 401 // ОВУ. – 2014. – № 89. – Ст. 2972.
10. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України: постанова КМУ від 30 березня 2016 р. № 281 // ОВУ. – 2016. – № 30. – Ст. 1195.
11. Про затвердження Положення про Міністерство оборони України: постанова КМУ від 26 листопада 2014 р. № 671 // ОВУ. – 2014. – № 97. – Ст. 2796.
12. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: постанова КМУ від 2 липня 2014 №228 // ОВУ. – 2014. – № 54. – Ст. 1455.
13. Про Збройні Сили України: Закон України від 6.12.1991 р. (в ред. від 5.10.2000 р.) // ОВУ. – 2000. – № 44. – Ст.1877.
14. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 р. // ОВУ. – 2014. – № 24. – Ст. 728.
15. Про Національну поліцію: Закон України від 2.07.2015 р. // ОВУ. – 2015. – № 63. – Ст. 2075.
16. Про оборону України: Закон України від 6.12.1991 р. (в ред. від 5.10.2000 р.) // ОВУ. – 2000. – № 44. – Ст. 1878.
17. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2.06.2016 р. // ОВУ. – № 53. – Ст.1851.
18. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 р. // ОВУ. – 2003. – № 29. – Ст. 1433.
19. Про Службу Безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. // ЗУ. – Т.3. – С. 141-152.
20. Про Цивільну оборону України: Закон України від 3.02.1993 р. // ВВРУ. – 1993. – № 14. – Ст. 124.

Тема 18

1. Лазарєва Н. Державні послуги у сфері освіти: погляд на питання / Н. Лазарєва // Право України. – 2005. – № 11. – С. 17-19.
2. Монаєнко А. Нормативно-правова база розвитку освіти та науки в Україні / А. Монаєнко // Право України. – 2007. – №10. – С. 76-78.
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. // ВВРУ. – 1993. – № 4. – Ст. 19.
4. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей: Закон України від 21.09.1999 р. // ОВУ. – 1999. – № 42. – Ст. 2072.
5. Про вищу освіту: Закон України від 1.07.2014 р. // ОВУ. – 2014. – № 63. – Ст. 1728.
6. Про державні цільові програми: Закон України від 18.03.2004 р. // ОВУ. – 2004. – № 14. – Ст. 956.
7. Про дошкільну освіту: Закон України від 11.07.2001 р. // ОВУ. – 2001. – № 31. – Ст. 1338.
8. Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 р. // ОВУ. – 2000. – № 33. – Ст. 1395; 2003. – № 52. – Ст.2735.
9. Про загальну середню освіту: Закон України від 13.05.1999 р. // ОВУ. – 1999. – № 23. – Ст. 1033.
10. Про зайнятість населення: Закон України від 5.07.2012 // ОВУ. – 2012. – № 63. – Ст. 2565.
11. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти: постанова КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 // ОВУ. – 2016. – № 7. – Ст.345.
12. Про затвердження Положення про Державну інспекцію навчальних закладів України: постанова КМУ від 16 жовтня 2014 р. № 538 // ОВУ. – 2014. – № 85. – Ст. 2395.

13. Про затвердження Положення про Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками: постанова КМУ від 12 серпня 2015 р. № 647 // ОВУ. – 2015. – № 72. – Ст. 2354.
14. Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України: постанова КМУ від 16 жовтня 2014 р. № 630 // ОВУ. – 2014. – № 95. – Ст. 2729.
15. Про культуру: Закон України від 14.12.2010 р. // ОВУ. – 2011. – № 2. – Ст. 91.
16. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. // ОВУ. – 2016. – № 2. – Ст. 40.
17. Про освіту: Закон України від 4.06.1991 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1060-12>.
18. Про охорону культурної спадщини: Закон України від 8.06.2000 р. // ОВУ. – 2000. – № 27. – Ст. 1112.

Тема 19

1. Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі: постанова КМУ від 20 серпня 2014 р. № 459 // ОВУ. – 2014. – № 77. – Ст. 2183.
2. Про затвердження Положення про Державну службу експортного контролю України: постанова КМУ від 31.03.2015 р. // ОВУ. – 2015. – № 28. – Ст. 801.
3. Про затвердження Положення про Державну авіаційну службу України: постанова КМУ від 8 жовтня 2014 р. № 520 // ОВУ. – 2014. – № 82. – Ст. 2332.
4. Деякі питання Державної регуляторної служби України: постанова КМУ від 24 грудня 2014 р. № 724 // ОВУ. – 2015. – № 4. – Ст. 68.
5. Про затвердження Положення про Міністерство інфраструктури України: постанова КМУ від 30 червня 2015 р. № 460 // ОВУ. – 2015. – № 54. – Ст. 1755.
6. Про транспорт: Закон України від 10.11.1994 р. // ЗУ. – Т.7. – С. 393-405.
7. Про зв'язок: Закон України від 16.05.1995 р. // ЗУ. – Т.8. – С. 261-276.
8. Про залізничний транспорт: Закон України від 4.07.1996 р. // ВВРУ. – 1996. – № 40. – Ст. 183.

Тема 20

1. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 р. // ОВУ. – 2000. – № 33. – Ст. 1395; – 2003. – № 52. – Ст. 2735.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція): Закон України від 12.02.2015 // ОВУ. – 2015. – № 25. – Ст. 721.
3. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 р. (в ред. від 13.07.2000 р.) // ОВУ. – 2000. – № 33. – Ст. 1398.
4. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова КМУ від 3 лютого 2016 р. № 43 // ОВУ. – 2016. – № 12. – Ст. 506.
5. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: постанова КМУ від 15 квітня 2015 р. № 215 // ОВУ. – 2015. – № 33. – Ст. 964.
6. Про затвердження Положення про Державну службу статистики України: постанова КМУ від 23 вересня 2014 р. № 481 // ОВУ. – 2014. – № 78. – Ст. 2237.
7. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів: постанова КМУ від 2 вересня 2015 р. № 667 // ОВУ. – 2015. – № 73. – Ст. 2402.
8. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: постанова КМУ від 29 липня 2015 р. № 537 // ОВУ. – 2015. – № 62. – Ст. 2028.
9. Про затвердження Положення про Державну фінансову інспекцію України: постанова КМУ від 6 серпня 2014 р. № 310 // ОВУ. – 2014. – № 64. – Ст. 1764.
10. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7.06.1996 р. // ЗУ. – Т.10. – С. 303-311.

11. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 р. // ОВУ. – 2001. – № 7. – Ст. 260.
12. Про метрологію та метрологічну діяльність: Закон України від 5.06.2014 р. // ОВУ. – 2014. – № 54. – Ст.1440.
13. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. // ОВУ. – 1999. – № 24. – Ст.1087; – 2000. – № 33. – Ст. 1397.
14. Про Рахункову палату: Закон України від 2.07.2015 р. // ОВУ. – 2015. – № 63. – Ст. 2074.
15. Про стандартизацію: Закон України від 5.06.2014 р. // ОВУ. – 2014. – № 54. – Ст. 1439.
16. Про Фонд державного майна України: Закон України від 9.12.2011 р. // ОВУ. – 2012. – № 2. – Ст. 50.

Тема 21

1. Про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України: постанова КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1174 // ОВУ. – 2016. – № 3. – Ст. 192.
2. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закон України від 21.12.2010 р. // ОВУ. – 2011. – № 3. – Ст. 158.
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. // ВВРУ. – 1991. – № 41. – Ст. 546.
4. Про затвердження Положення про Державне агентство водних ресурсів України: постанова КМУ від 20 серпня 2014 р. № 393 // ОВУ. – 2014. – № 71. – Ст. 1995.
5. Про затвердження Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України: постанова КМУ від 21 січня 2015 р. № 32 // ОВУ. – 2015. – № 10. – Ст. 266.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.president.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua>
4. <http://mon.gov.ua>
5. <http://www.nads.gov.ua>
6. <http://www.nbu.gov.ua>

Розробники навчально-методичних матеріалів:

Викладачі дисципліни – завідувач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент

_____ О.В.Когут

02 листопада 2016 року

- старший викладач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права

_____ А.М. Токар

02 листопада 2016 року

Схвалено кафедрою конституційного, адміністративного та фінансового права 02 листопада 2016 року, протокол № 5.

Завідувач кафедри _____ О.В. Когут

02 листопада 2016 року

Декан юридичного факультету, доцент кафедри кримінального права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент

_____ С.А. Крушинський

02 листопада 2016 року

Погоджено методичною радою університету 21 листопада 2016 року, протокол № 4.

Голова методичної ради _____ В.Т. Савицький

21 листопада 2016 року